

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 10-09-12879 רזינובסקי ואח' נ' אלרם

בפני כב' השופטת יעל בלכר

התובעים
 1. דניל רזינובסקי
 2. שוקי יהושע רזינובסקי
 3. חברת מרכז דניאל הבחירה החופשית בע"מ
 ע"י ב"כ עו"ד יובל ליכטר

נגד

הנתבעת
 גיא יוסף אלרם
 ע"י ב"כ עו"ד אמיר רוזנברג

פסק דין

תביעה לפיצויים בגין פרסום לשון הרע.

רקע עובדתי, התביעה וטענות הצדדים

1. התובעת 1 (התובעת) היא הבעלים והמנהלת של תובעת 3, חברת מרכז דניאל הבחירה החופשית בע"מ (מרכז דניאל או העסק), חברה העורכת סדנאות וטיפולים אלטרנטיביים. תובע 2 (התובע) הוא אחיה של התובעת ומשמש כמנהל חשבונות במרכז דניאל.
2. הנתבע הוא בן זוגה של גב' אלה אלרם, שעבדה במרכז דניאל כפקידת קבלה במשך כחודשיים ימים וסיימה את עבודתה במהלך חודש יולי 2010 (גב' אלרם או אשת הנתבע).
3. יום לאחר שגב' אלרם הפסיקה את עבודתה במרכז דניאל, פרסם הנתבע מאמר אודות מרכז דניאל, בבלוג אישי שהוא מנהל, תחת הכותרת "מרכז 'דניאל' ביהוד - אין בחירה חופשית". בין השאר, כתב כי העסק מנוהל בדרך של נוכלות, תוך קיפוח העובדים והשלטת "שלטון פחד", כינה את התובעים "נוכלים", תוך ציון שמם, וקרא לציבור להימנע מלהגיע למרכז על מנת שלא יהיה "שותף לפשע".
 בגין פרסום זה הגישו התובעים תביעה זו, לפיצוי סטטוטורי ללא הוכחת נזק, בסך כולל של 105,000 ₪ (35,000 ₪ עבור כל תובע).
4. טענת התובעים, הנתבע פתח במסע של הפצת לשון הרע נגדם. הנתבע לא הסתפק במאמר המשמיץ והפוגעני וליבה והוסיף לשון הרע גם במסגרת התגובות (TALK-BACK). את המאמר כתב במטרה להשפיל את התובעים ולבזותם ולפגוע במשלח ידם. בכך גרם להם לנזקים רבים

1 מתוך 15

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 10-09-12879 רזינובסקי ואח' נ' אלרם

ובכלל זה, נזקים לשמם הטוב, לאמינותם בקרב הלקוחות הפוטנציאליים, בקרב הספקים וכן פגע במוניטין האישי והמקצועי של התובעים, אשר נצבר בעמל רב.

הפרסום

5. מדובר במאמר ארוך יחסית ומלא פרטים המחזיק כ- 3 עמודים שפורסם בבלוג של הנתבע. אלו הדברים שהתובעים בחרו להפנות אליהם ולהצביע עליהם כלשון הרע בכתב התביעה (התצהיר והסיכומים מפנים אף הם בעניין זה, לכתב התביעה. כל ההדגשות בקטעים שלהלן נעשו על ידי התובעים בכתב התביעה):

כינוי התובעים **נוכלים** :

"... בית עסק כזה. מנוהל בידי נוכלים. את מרכז דניאל מנהלים בני משפחה אחת, כאשר הרוח הדומיננטית והמנכ"לית בפועל היא בחורה בשם דניאל רזינובסקי, ואחיה שוקי, האחראי על הכספים."

האשמת התובעים בהשלטת שלטון פחד :

"ואחרון חביב בהחלט - מתברר שגם המטפלים של מרכז דניאל סובלים מנחת זרועה ומשלטון הפחד שיש שם."

האשמת התובעת בעבירה פלילית בכך שלקחה לעצמה כספי ביטוח של עובדת :

"... רזינובסקי לקחה לה את כספי הביטוח שלה, לאחר שאלה היו אמורים לעבור לידי העובדת."

רמיזות על עבירות מס הכנסה :

"... לא ברור לי גם כל כך איך הולכים התשלומים למס הכנסה, אבל משום מה סעיף תשלום למס הכנסה נשאר מיותר. אם מישהו מכיר את החוק בעניין זה - האם על סכום של 3,305 ש"ח אמורים לשלם מס הכנסה? אני ישמח לשמוע את דעתכם בנושא. לזוגתי ולי אין שום רצון להסתיר הכנסות מהמדינה."

לסיכום : שוב נוכלות וקריאה לציבור להדיר רגליו מהמקום, שאם לא כן הוא שותף לפשע:

"סיכום: באמת צריך סיכום? אל תלכו לשם!! העובדים שם מנוצלים, הנהלת המקום פועלת בניגוד מוחלט לחוק! נוכלות היא שם המשחק במרכז "דניאל". אל תהיו שותפים לפשע הזה."

הנתבע אינו מסתיר את מטרתו וכוונותיו לפגוע בעסק :

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 12879-09-10 רזינובסקי ואח' נ' אלרם

"...דבר אחד אני יודע - אני אעשה את כל מה שאני יכול בכדי לפרסם את המרכז הזה באופן שלילי. נכון לעכשיו, בגיגול של "מרכז דניאל", הפוסט הזה מופיע בעשירייה הראשונה או השנייה."

הנתבע המשיך במסע ההכפשה והביזוי של התובעת ושל העסק, במסגרת התגובות:

"... לגבי דניאל עצמה - הלוואי ויקח אותה חתולו של מרתף. לאחרונה אני מקבל לא מעט תגובות לגבי הפוסט הזה, גם במייל האישי, ואין ספק שהסיפורים והמידע המפליל אודותיה הולך ומצטבר. אין לי מושג איך היא מרשה לעצמה להסתכן כך, אבל שיבושם לה. אני רק מקווה שהיא תשלם את המחיר הפלילי על מעשיה, ביום מן הימים." (4/8/10).

"... דניאל את אחת המנהלות הגרועות שהכרתי או שמעתי עליהן. אם היית מנהלת טובה, אנשים לא היו עוזבים אותך כל הזמן בטונים צורמים (וכן - אני מודע לעוד כמה עובדות שלך, שלא בדיוק נהנות להיזכר בקיומך, וזה כאמור בלשון המעטה) אם היית מנהלת טובה, היית יודעת שהרבה יותר יקר להכשיר כל פעם אדם חדש לעבודה, מאשר פשוט להתייחס לאדם ותיק עם קצת יותר כבוד וקצת פחות ניצול. את נוכלת מהזן הגרוע ביותר. אין לנו שום רצון ב'יתיווך' שלך או של מי מטעמך. אין לנו שום רצון לדבר אתך או לראות אותך יותר. את אדם עם נשמה שחורה, ואין לי מושג איך את מסוגלת בכלל ללמד רייקי ואנרגיות חיוביות, עם כל הרוע שיש בך. אני יכול להבטיח לך רק דבר אחד - לכל מכרי, חברי, ולכל מי שרק אוכל - אני אפרסם מי את, ומה עומד מאחורי החיוך ה'תמים' שלך." (6/8/10).

"... מעניין מי הביא את הנוכלת הזו לבית המשפט ... אני יכול להריע למי שעושה את זה." (7/8/10).

טענות הנתבע

6. לטענת הנתבע, המשקל שיש לתת לפרסום במסגרת "בלוג" הוא משקל מופחת משום שמדובר בבלוג אישי שאינו זוכה לתפוצה ומשום האפשרות של התובעים להגיב מיידית באותה מסגרת או במסגרת אחרת. ניתן לראות בדברים כחוסים תחת הגנה "דבר של מה בכך" שבס' 2 לפקודת הנויקין (נוסח חדש), או להרחיב את ההגנה של הבעת דעה בהקשר זה. לטענת הנתבע, הפרסום חוסה תחת הגנת "אמת דיברתי". כמו כן, מדובר בהבעת דעה שמוגנת על ידי חופש הביטוי. המדובר בביקורת לגיטימית נגד בית עסק המנצל את עובדיו, מונע מהם זכויות המגיעות להם על פי חוק, אינו משלם את השכר המגיע לעובדים, ופועל בצורה כוחנית כנגד עובדיו. לדעת הנתבע, זוהי נוכלות.
- לעניין הפיצויים שנתבעו - נתבעת 3, מרכז דניאל, היא אישיות משפטית אשר להבדיל מאדם "בשר ודם", איננה זכאית לפיצויים ללא הוכחת נזק, ונזקה הממשי של החברה לא נתבע ולא הוכח.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 10-09-12879 רזינובסקי ואח' נ' אלרם

הראיות

7. מטעם התובעים הצהירו התובעת והתובע.
 מטעם הנתבע הצהירו הוא עצמו, אשתו וכן, גברת שפון ומר אשר, שניהם עובדים לשעבר במרכז דניאל.
 המצהירים נחקרו.
 הצדדים סיכמו בכתב.

דיון והכרעה

8. לאחר ששמעתי את הראיות, עיינתי בחומר שהוגש לתיק ובסיכומי הצדדים, אני מקבלת באופן חלקי את תביעת התובעים 1-2 ודוחה את תביעת התובעת 3.

הפרסום מהווה לשון הרע כהגדרתו בחוק

9. עוולת פרסום לשון הרע קבועה בסעיף 7 לחוק לשון הרע, התשכ"ה-1965 (החוק), שלפיו "פרסום לשון הרע לאדם או יותר זולת הנפגע תהא עוולה אזרחית ...". העוולה מכילה שני יסודות: "פרסום", המוגדר בסעיף 2 לחוק, והיות הפרסום בבחינת "לשון הרע", כמוגדר בסעיפים 1 ו-3 לחוק. אין ספק שהפרסום ברשת האינטרנט הוא "פרסום" כמשמעו בס' 2 לחוק. ממספר התגובות ניתן לראות כי היו למאמר מספר קוראים (ראו גם הנתונים ביחס לכניסות לאתר/צפיות בפרסום (נספח 6 לתצהירו של התובע) והתייחסות הצדדים לנתונים אלה בתצהיריהם).
10. לפי סעיף 1 לחוק דבר שפרסומו עלול (1) "להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם"; (2) "לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו"; (3) "לפגוע באדם במשרתו ... בעסקו, במשלוח ידו או במקצועו" - מהווה לשון הרע.
11. המבחן לפרשנות הפרסום הוא מבחן אובייקטיבי, דהיינו: "מה לדעת השופט היושב בדיון, המשמעות, שקורא סביר היה מייחס למילים", על פי המובן הטבעי והרגיל של המילים כדרך שיפרשן האדם הסביר. ככלל, אין להביא ראיות להוכחת משמעות פרסום. פרשנותו תיעשה על ידי בית המשפט תוך עיון בפרסום עצמו (ע"א 740/86 תומרקין נ' העצני, פ"ד מג(2) 333, 337 וכן ע"א 723/74 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' חברת החשמל בע"מ, פ"ד לא(2) 281, 301-300).
12. על פניו, ברי כי יש בדברים שנאמרו כדי להטיל דופי ביושרה האישית של התובעים 1-2, הן בהאשמתם בביצוע עבירות פליליות והן בכך שהם מנהלים את המרכז תוך השלטת שלטון פחד, ניצול וקיפוח העובדים והעסקתם בניגוד לחוק, באופן שעלול לפגוע בעיסוק התובעים ובעסק עצמו, דבר המהווה לשון הרע לפי כל אחד מהסי"ק (1) - (3) לסעיף 1 לחוק.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 10-09-12879 רזינובסקי ואח' נ' אלרם

הפרסום אינו חוסה תחת הגנת אמת דיברתי או הגנת הבעת הדעה

13. אני סבורה, כי הפרסום אינו חוסה תחת הגנת "אמת דיברתי", ולו רק מהטעם שהטענה להשלטת שלטון פחד כלפי כל העובדים במקום וניצולם, כמו גם הטענה לגניבת כספי הביטוח של עובדת אחרת, שפרטיה "שמורים במערכת", לא הוכחה (ואפילו לא הוכח שנטענה על ידי העובדת).
 כמו כן, אין הפרסום חוסה תחת הגנת הבעת הדעה, מהטעמים המצטברים שלהלן וכל אחד מהם לחוד:
 ראשית, אין מדובר בדברים שהוצגו כהבעת דעה אלא בדברים שהוצגו כעובדות, וכך הם נתפסים בעיני הקורא הסביר.
 שנית, הפרסום אינו עובר את המסננת של סבירות המסקנה או הדעה ביחס לעובדות הנטענות. שלישי, הפרסום לא נעשה בתום לב.
 בנסיבות העניין, אין הפרסום חוסה תחת ההגנות הנ"ל גם בהתחשב בכך שנעשה בבלוג אישי של הנתבע באינטרנט ובהפעלת גישה מרוככת יותר לפרסום, ובוודאי שאיננו עולה כדי "עניין של מה בכך" שאינו מוליד זכות תביעה.

הפרסום המשמיץ הוא בגדר הבעת דעה או עובדה?

14. הביטוי "נוכלים", "נוכלות" או "נוכלת" הוא הביטוי המשמעותי והפוגעני ביותר שנכתב על ידי הנתבע, ואליו כיוונו התובעים את מירב תשומת הלב (ראו גם ח"נ של התובעת). אין ספק שביטוי זה עלול לפגוע בשמם הטוב של התובעים באופן אישי ובשמו של העסק. הנתבעים 1-2 תוארו באופן אישי ובשמותיהם הפרטיים כנוכלים, והנוכלות תוארה כ"דרך חיים" מבחינתם או כעיקרון מנחה בניהול העסק, עד לביצוע עבירות פליליות ויצירת סביבת עבודה של חשש ופחד לדבר תוך מחילה וויתור על זכויות, כאילו היה זה "עולם תחתון".

15. לנוחות הדיון, אקבץ כאן חלק מהדברים שנכתבו בהקשר ל**נוכלות ולמעשים פליליים** שייחס הנתבע לתובעים (כל ההדגשות שלי - י.ב.):

בפתח הפרסום נכתב: **"נוכלות היא עסק משגשג, אלה לא חדשות ולצערי - הרבה בתי עסק קמים ומצליחים להרוויח כספים רבים על גבם ועל סבלם של אנשים אחרים. מרכז דניאל ביהוד, המתגאה בסיסמא 'הבחירה חופשית' הוא בדיוק בית עסק כזה. מנוהל בידי נוכלים. את מרכז דניאל מנהלים בני משפחה אחת, כאשר הרוח הדומיננטית והמנכ"לית בפועל היא בחורה בשם דניאל רזינובסקי, ואחיה שוקי, האחראי על הכספים."**

לאחר מכן באים כשניים וחצי עמודים בהם מפרט הנתבע את קורות העסקתה של אשתו וטיענות שונות הקשורות להעסקתה במרכז (כגון: החתמת אשתו על חוזה של אמון אישי על מנת שלא תקבל שעות נוספות וביטול סעיף זה לאחר מו"מ עם התובעת טענה לפברוק דו"ח

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 12879-09-10 רזינובסקי ואח' נ' אלרם

שעות העבודה ואי-תשלום דמי נסיעה ועוד).

לבסוף, מתייחס הפרסום גם לטענות של אחרים שהועסקו במקום:

"כמעט אחרון חביב - מתברר שתחת ידה ה'נאמנות' של דניאל רזינובסקי, עברו לא מעט פקידות בשנה האחרונה. יש מטפלות שאמרו שהיו כ- 10 פקידות, יש כאלה שטענו יותר. כולן ברחו משם בלי לקחת את מה שהגיע להן, מתוך פחד, בעיקר. גם זוגתי מפחדת מדניאל רזינובסקי, נכון לרגע זה."

בסיכום הפרסום נכתב: "סיכום: באמת צריך סיכום? אל תלכו לשם!! העובדים שם מנוצלים, הנהלת המקום פועלת בניגוד מוחלט לחוק! נוכלות היא שם המשחק במרכז "דניאל". אל תהיו שותפים לפשע הזה."

עוד הוסיף הנתבע, כי שכר המטפלים, 60 ₪ לשעה נראה לו סכום מגוחך למדי. "בכל מקרה - מס' עדויות מהמקום הבהירו לנו, שהמטפלים מפחדים לדבר על זה או לעזוב. מטפלת מסוימת (שמה שמור במערכת) טענה אף, שרזינובסקי לקחה לה את כספי הביטוח שלה, לאחר שאלה היו אמורים לעבור לידי העובדת."

במסגרת התגובות כותב הנתבע (18/7): "זה נכון שזה המקרה הקלאסי של 'שיטת מצליח' וכמובן שמדובר בנוכלות חד משמעית. אין לי ספק שיש לנו חתיכת קייס פה".
(4/8): דניאל עצמה - הלוואי ויקח אותה חתולו של מרתף. לאחרונה אני מקבל לא מעט תגובות לגבי הפוסט הזה, גם במייל האישי, ואין ספק שהסיפורים והמידע המפליל אודותיה הולך ומצטבר. אין לי מושג איך היא מרשה לעצמה להסתכן כך, אבל שיבושם לה. אני רק מקווה שהיא תשלם את המחיר הפלילי על מעשיה, ביום מן הימים."
(6/8): "... אבל אם את כזו משפטנית כפי שטענת שאת, את אמורה לדעת שעברת על החוק בכל כך הרבה סעיפים, שהיית כבר אמורה להיות מואשמת בפלילים..."

16. האם זו הבעת דעה או עובדה? - פרסום דעה משקף הליך מחשבתי סובייקטיבי בעוד שפרסום עובדה אמור לשקף את המציאות האובייקטיבית. לקושי שבסיווג, בכלל ובכינויו של אדם כ"נוכל", בפרט, התייחס בית המשפט בע"א 751/10 פלוני נ' דיין-אורבך כב' הש' ריבלין (ס' 122 לפסק הדין). יש בפסיקה שהביטוי "נוכל" סווג כהבעת דעה (תא"מ 54888-01-12) ויש שסווג כעובדה (ת"ק ראשלי"צ 10799-12-10, ת"א (ים) 8301/99) - הכל לפי נסיבות העניין. ככלל, "פרסום הוא בגדר הבעת דעה אם זהו מובנו הטבעי והרגיל של הפרסום, כפי שאדם רגיל היה מבין אותו, או במילים אחרות: פרסום יוגדר כהבעת דעה, אם יהיה כזה שהאדם הסביר יבין את האמור בו כדעתו של הכותב ולא כהצגת עובדות מצדו. האבחנה בין עובדה לדעה תיעשה על פי הרושם הכללי שיוצר מירקם הכתבה בעיני הקורא הסביר כאשר ההנחה היא שהקורא הסביר אינו 'מנתח ניתוח מדוקדק של כל אמרה ואמרה'. אותו רושם כללי

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 10-09-12879 רזינובסקי ואח' נ' אלרם

ייווצר אצל הקורא הסביר עקב ניסוחה של האמרה, מקומה בפרסום כולו ומבנה הפרסום בכללותו" (שנהר, דיני לשון הרע, עמ' 311-310 והפסיקה המובאת שם).

17. בענייננו, על פי המבחנים דלעיל, אני סבורה כי הרושם הכללי שנוצר אצל הקורא הסביר הוא שמדובר בעובדה ולא בדעתו של הכותב המבוססת על העובדות הנטענות. הנתבע טרח במיוחד לייצר בפרסום רושם של דיווח על עובדות אובייקטיביות. כך, הוא ציין בתחילת הפרסום: **"הערה לפני שאתחיל יש לציין שכל הדברים שנאמרים כאן מגובים במסמכים רשמיים**. אלו לא רק שמועות אלא דברים שנתקלתי בהם בעצמי ..." (כל ההדגשות הן בפרסום במקור). במאמר עצמו משובצות אמירות כגון: **"מכתב זה שמור במערכת"** או **"מטפלת מסוימת (שמה שמור במערכת)"**, שנועדו ליתן לו נפח נוסף של תיאור עובדתי אמין. בתגובת מיום 6/8 מציין הנתבע שוב: **"... דניאל - אני מבטיח לך שכל מה שנאמר פה נכון לחלוטין**. כל מילה שנכתבה פה מגובה במסמך חתום ..." (ההדגשות בפרסום במקור).

18. כיוון שהנתבע פירט את העובדות-כביכול שהובילו אותו למסקנה זו, ניתן היה לסבור גם שמדובר בהבעת דעה. הנתבע טוען, כי ההתבטאות לפיה התובעים הם "נוכלים" מבוססת על כך שלא שילמו לאשתו נסיעות, לא שילמו בגין שעות נוספות, והטעו את אשתו לגבי זכויות סוציאליות אשר לא היו קיימות. כאמור, אינני סבורה שכך לאור האופן שבו הוצגו הדברים. מכל מקום, גם אם הדברים היו מהווים מסקנה לאור העובדות שפורטו, ובהנחה שהמאמר יכול היה באופן עקרוני לחסות בצלה של הגנת הבעת הדעה - הפרסום לא עומד בתנאים לתחולתה של ההגנה ובמיוחד בתנאי שיתקיים יחס סביר בין הדעה לבין העובדות עליהן היא מסתמכת. הכל כמבואר להלן.

הגנת הבעת הדעה

19. אדם שנשען על ההגנה של הבעת דעה בתום לב, חייב להביא לידיעת הקורא את התשתית העובדתית עליה הוא מסתמך, על מנת שהקורא יוכל לשפוט בעצמו אם הדעה מבוססת. **עובדות אלה חייבות להיות נכונות, בניגוד למסקנה המוסקת מהן, שיכולה להיות שגויה**. בדומה להגנת "אמת דיברתי" שלפי סעיף 14 לחוק, הגנת הבעת הדעה לא תישלל בשל כך שאמיתות חלק מהעובדות עליהן הסתמכה הדעה לא תוכח, ובלבד שעובדות אלה הן בגדר פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש (ראו שנהר, שם, עמ' 317-318 והפסיקה הנזכרת שם). בנוסף, צריך להיות יחס סביר בין הדעה לבין העובדות שעליהן היא מסתמכת. הפסיקה קבעה, כי **ההגנה תחול רק כאשר הדעה המובעת היא כזו שניתן להסיק אותה באופן סביר מעובדות האמת עליהם היא מסתמכת**. זהו תנאי עצמאי והכרחי לתחולת ההגנה, בנוסף להתחשבות במידת הסבירות לעניין תום הלב במסגרת החזקות שבסעיף 16 לחוק (שם, בעמ' 319-318).

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 12879-09-10 רזינובסקי ואח' נ' אלרם

האם העובדות עליהן נסמכת הבעת הדעה נכונות?

20. כאמור, העובדות עליהן מתבססת הדעה, צריכות להיות נכונות. אין צורך שאדרש לעניין לפרטיו ואקבע ממצאים בשאלה אם העובדות עליהם מסתמך הנתבע ביחס להעסקת אשתו, הן נכונות בעיקרן, שכן אפילו אניח שהעובדות ביחס לני"ל הוכחו כנכונות (ולא קבעתי שכך), העובדות הנטענות ביחס לעובדים אחרים במרכז דניאל, לא הוכחו כלל. הן נסמכות על עדויות שמיעה, ללא זיהוי פרטים וללא נתונים, שלא סופקו גם במסגרת הליך זה. כך, למשל, לגבי הפרסום שבשנה האחרונה היו 10 פקידות או יותר כאשר "כולן ברחו משם בלי לקחת את מה שהגיע להן, מתוך פחד, בעיקר". לא הוכחה התחלופה הגבוהה ולא הוכח שמי מהפקידות שעזבו ברחו, ומבלי לקחת את מה שמגיע לה מתוך פחד, ובכלל. גם הפרסום לפיו "מטפלת מסוימת (שמה שמור במערכת) טענה אף, שרזינובסקי לקחה לה את כספי הביטוח שלה, לאחר שאלה היו אמורים לעבור לידי העובדת", לא הוכח. לא הוכח שמי מהמטפלות העלתה טענה זו, ובוודאי שלא הוכחה אמיתות הטענה כשלעצמה. לא הובאו פרטים כלשהם והמטפלת לא זומנה להעיד.
21. העדים מטעם הנתבע, עובדי מרכז דניאל לשעבר, גב' שפון ומר אשר, אינם מבססים את הטענה לקיומו של "שלטון פחד" אלא, לכל היותר, אווירת עבודה לא נעימה שכללה צעקות. לבד מטענה כללית "לשלטון טרור פחד ואימה" (גב' שפון) או "אווירה של פחד" (מר אשר), אין בתצהיריהם של עדים אלה כל הסבר, תיאור או פירוט של אירועים או עובדות שיבססו את הטענה, והם לא ביססו טענה זו בעדותם. מחקירתה של הגב' שפון עולה כי היא פוטרה מעבודתה לאחר שהתעוררה מחלוקת עם התובעים, בין היתר, בשל מקרה שבו נתנה את הטלפון הפרטי שלה ללקוח וטיפלה בו בביתה, ומחלוקות נוספות. מהתכתבות בין התובעת לבין עדה זו בדוא"ל, לא ניכר כל פחד של העדה מהתובעת. ההיפך הוא הנכון. ניכר שהעדה עמדה על זכויותיה הכספיות (נספח ו' לתיק המוצגים של הנתבע). בכל מקרה, אין פירוט ולא הוכח באיזה אופן קופחה העדה ומה נגרע מזכויותיה. לא הוכח, אפוא, שעזבה את המקום ומבלי לקבל את מה שמגיע לה מתוך פחד. העד השני, מר אשר, מציין כבר בתצהירו שקיבל את כל המגיע לו אם כי בשיהוי רב ממועד עזיבתו (ס' 11) ומחקירתו עלה, כי הפריעו לו בעיקר יחסי העבודה, כאשר בעניין השכר אמנם היו טעויות, אך הוא היה פונה לתובע שאחראי על הכספים, והטעויות תוקנו (עמ' 39 ש' 31 - עמ' 40 ש' 2).
22. דוק: אין מדובר בפרטים זניחים או לא משמעותיים שלא הוכחו כנכונים - כאלה הבאים בגדר הסיפא של סעיף 14 לחוק שהוחל, כאמור, גם על הגנת הבעת הדעה. הדברים שנאמרו ביחס לעובדים נוספים הם חלק משמעותי מהפרסום, ושימשו את הנתבע על מנת לקבוע שמדובר בניצול עובדים שיטתי ובנוכחות כהתנהלות כללית קבועה, העולה כדי אידאולוגיה של ממש, ועל מנת לקרוא לציבור לא לבוא למקום על מנת שלא להיות שותפים לפשע; הם נכתבו על מנת להוסיף משקל ושכנוע לדברים (ראו למשל דברי הסיכום שמדברים על תופעה כוללת

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 10-09-12879 רזינובסקי ואח' נ' אלרם

כאמור כלפי כל העובדים, ולא על מקרה פרטי של אשת הנתבע. "סיכום: באמת צריך סיכום? אל תלכו לשם!! העובדים שם מנוצלים, הנהלת המקום פועלת בניגוד מוחלט לחוק! נוכחות היא שם המשחק במרכז "דניאל". אל תהיו שותפים לפשע הזה.".

23. אוסיף עוד, כי לא הוכחו גם כל טענות הנתבע ביחס להעסקת אשתו, גב' אלרם. כך, הטענה שאשת התובע מפחדת מהתובעת, לא הוכחה (בפרסום נאמר: "גם זוגתי מפחדת מדניאל רזינובסקי, נכון לרגע זה"). אין טענה לפחד מדניאל בתצהיר ולא נוצר רושם שכזה גם במהלך חקירתה הנגדית. גב' אלרם העידה, כי "רוב הזמן אהבתי להיות שם" (עמ' 24 ש' 23-26).

המחלוקת בשאלה אם המשרה בה החזיקה גב' אלרם היא משרת אמון היא מחלוקת לגיטימית וכשלעצמה, אינה מעידה על נוכחות. גב' אלרם והנתבע ניהלו מו"מ עם התובעת ביחס לתנאי ההסכם, שבעקבותיו סעיף 7 להסכם העסקתה של גב' אלרם, שקבע כי מדובר במשרת אמון, בוטל. לגב' אלרם שולמו שעות נוספות כנדרש לפי דו"ח השעות. כעניין שבעובדה, גב' אלרם קיבלה הפסקה, גם אם נטען שניתנה לפניו משרת הדין (אציין כי מעדותה של גב' שפון עלה כי לא רק גב' אלרם קיבלה הפסקות אלא, בעקבות פנייתה של הגב' אלרם לתובעת, גם היא קיבלה הפסקות, עמ' 36 ש' 22). אין כל פגם בחוזה שמציין כי העובד יקבל דמי הבראה חופשה ומחלה לפי החוק, והנתבע לא הצביע על זכות סוציאלית כלשהי שנגרעה מהגב' אלרם. גם בח"י העידה גב' אלרם, כי אינה יודעת אם נגרעו ממנה תנאים סוציאליים וכי לא בדקה את נושא הזכויות המגיעות לה. הטענה לגבי "פברוק" דו"ח השעות, נטענה בכלליות, ללא פירוט כנדרש ביחס לשעת היציאה הנטענת ביום מסוים אל מול שעת היציאה שנרשמה בדו"ח באותו יום ועל כן, לא הוכחה (מעיון בדו"ח השעות עולה, כי צוינו גם יציאות לא מעטות לאחר השעה 23:00). אין מחלוקת, שגב' אלרם לא רשמה במחשב את יציאותיה להפסקות. לגבי דמי הנסיעה הבהיר התובע כי נפלה טעות, שתוקנה בהמשך וככל שקיימות השגות נוספות, הרי שהנתבע טען טענה כללית ומבלי לפרט מהי עלות הנסיעות האמיתית, שלא הוכחה. הנתבע בחר לא לחקור את התובע על סעיפים 13-27 לתצהירו שלפיהם גב' אלרם אף קיבלה שכר גבוה מהמגיע לה, וזה לא נסתר.

24. הנתבע, אפוא, אינו זכאי להגנת הבעת הדעה משום שהעובדות שציין בפרסום ועליהן ביסס את דעתו, לא הוכחו כנכונות ואף נסתרו בחלקן.

אין יחס סביר בין העובדות עליהן מסתמך הפרסום לבין הפרסום

25. בנוסף, אין יחס סביר בין הדעה לבין העובדות עליהן היא מסתמכת. כפי שמציין כב' השופט שמגר (כתארו אז) בעניין הוצאת עיתון הארץ נ' חברת החשמל (עמ' 307), אין כל הצדקה להחיל את ההגנה על פרסום שבו נטען, למשל, שלדעת המפרסם, פלוני הוא גנב או שודד משום שפלוני איחר ביום אחד בתשלום החוב. דוגמא נוספת - בע"א 90/49 בנטוב נ' קוטיק פ"ד ה 593, צוין כי אין זה הוגן להכתיר כתבה בעיתון בכותרת "איך נוהג פלוני בלקוחותיו" כאשר

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 10-09-12879 רזינובסקי ואח' נ' אלרם

אותה כתבה מתייחסת לתביעה שהוגשה כנגד אותו עורך דין ע"י לקוח אחד (עמ' 606). הפרסום כאן לוקה בחוסר סבירות בדומה לדוגמאות הנ"ל. הנתבע יוצא במסקנות פסקניות ובהצהרות כוללניות, חריפות ובוטות, שמייחסות לתובעים מעשים פליליים והתנהלות של השלטת פחד באופן חסר כל פרופורציה סבירה לעובדות עליהן נסמכת דעה זו (וזאת אף בהנחה שהטענות ביחס להעסקת אשתו של הנתבע נכונות הן).

26. אם לא די בכך, כמבואר להלן, לא התקיימה הדרישה לתום לב, טעם המצדיק אף הוא לבדו, את הקביעה שהפרסום אינו חוסה תחת הגנת הבעת הדעה שלפי סעיף 15 לחוק.

האם נעשה הפרסום בתום לב?

27. דרישת תום הלב הינה תנאי לתחולת הגנת הבעת הדעה. סעיף 16(א) לחוק קובע כי אם הוכיח הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות בסעיף 15 ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפרסום בתום לב. בין השיקולים הרלבנטיים לבחינת קיומו של תום לב גם כוונת המפרסם. זו מלמדת על תום לבו, אם יוכח שעשה את הפרסום ממניעים טהורים (אם כי העדר זדון אין-די בו); באיזה מידה נקט המפרסם צעדים לבדוק את אמיתות הדעות שהביע, ככל שמדובר במסקנה עובדתית שניתנת לאימות או הפרכה; וסבירות הפרסום. במסגרת הסבירות נבחנת גם הדרך שבה נוסחה הדעה והשימוש שנעשה במסגרתה בלשון גסה ובוטה (שנהר, שם, 322). מהטעמים שפורטו לעיל, אין הפרסום סביר. אוסיף על כך עוד את כוונתו של הנתבע, כפי שהצהיר עליה בפרסום, לעשות להפצתו של הפרסום עוד ועוד, כדי לפגוע בתובעים ולחפיץ ברבים את הקריאה לציבור להדיר רגליו מהמקום (למשל: "דבר אחד אני יודע - אני אעשה את כל מה שאני יכול בכדי לפרסם את המרכז הזה באופן שלילי... " ושוב בתגובת מיום 6/08/10: "... אני יכול להבטיח לך רק דבר אחד - לכל מכריי, חבריי ולכל מי שרק אוכל - אני אפרסם מי את ומה עומד מאחורי החיוך ה'תמים' שלך.").

הגנת אמת דיברתי

28. מהאמור לעיל, ברי כי אין הפרסום חוסה תחת הגנת "אמת דיברתי" כבר בהיבט של הוכחת התשתית העובדתית, ואין צורך לשוב ולהרחיב בדבר. מתייגר גם הצורך לדון בשאלת "העניין הציבורי" שיש בפרסום.

התחשבות במאפיינים המיוחדים של הפרסום באינטרנט בהחלת חוק איסור לשון הרע

29. כאמור, הנתבע טוען בסיכומיו כי המשקל שיש לתת לפרסום במסגרת בלוג אישי של הנתבע הוא משקל מופחת, ובהתאם, ניתן לראות בדברים כחוסים תחת ההגנה של "דבר של מה בכך" שבסי 2 לפקודת הניקין (נוסח חדש), או להרחיב את ההגנה של הבעת דעה שבחוק איסור לשון הרע בהקשר זה.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 10-09-12879 רזינובסקי ואח' נ' אלרם

30. אכן, בעת האחרונה קנתה לה אחיזה הדעה שבקשר לחוק איסור לשון הרע, יש להתייחס לפרסומים באינטרנט באופן שונה, כבר בשלב הראשון של בחינת היותו של הפרסום משום לשון הרע, באופן שבמקרים מסוימים יש לקבוע שאין בפרסום המשמץ לשון הרע, באשר אין הוא עלול להשפיל, לבזות אדם או לפגוע בעסקו או במשלח ידו, כהגדרת לשון הרע בסעיף 1 לחוק. זאת, לנוכח המשקל הנמוך, אם בכלל, שמייחס הציבור לאותו פרסום באינטרנט; כך גם במסגרת ההגנות שבחוק יש לאמץ פרשנות מרחיבה או מקלה ביחס להגנה של הבעת דעה.
31. הזרע נטמן בפסק דינו של בית המשפט העליון ברע"א 4447/07 מור נ' ברק אי.טי.סי. [1995] החברה לשירותי בזק בינלאומיים מיום 25/3/10. בפסק דין זה נקבע, כי אין לחייב גילוי זהותו של גולש אנונימי שכתב הודעות אנונימיות שלדעת המערער הינן לשון הרע על מנת לאפשר הגשת תביעת לשון הרע כנגדו. כבי' הש' ריבלין, שכתב את דעת הרוב, פרש משנתו גם ביחס לשאלה הרחבה יותר, בדבר תחולתם והתאמתם של דיני לשון הרע הקיימים על פרסומים באינטרנט, כדלקמן (ההדגשות שלי - י.ב.):

"הזכות לשם טוב ולכבוד אינה מתאינת במרחב הווירטואלי ואין להסכים על הילכדותה ברשת. יש לציין כי גם אם מתגברים על 'מחסום האנונימיות' ומגיעים לשלב של הגשת תביעה נגד נתבע ידוע, שאלה היא האם ראוי להחיל את דיני לשון הרע הקיימים על פרסומים משמצים באינטרנט (ראו למשל יובל קרניאל 'אנונימיות ולשון הרע באינטרנט - בין חופש הביטוי להפקרות', פורסם באתר המכון הישראלי לדמוקרטיה). לטעמי, נדרשת הסדרה של הנושא, אך בהיעדר עדכון ראוי של דיני לשון הרע הקיימים, מוטב להחילם 'בשינויים המתחייבים' מאשר להניח קיומה של לאקונה. השינויים המתחייבים כוללים היבטים שונים של הפרסום באינטרנט, ובהם: המשקל המועט שניתן לעיתים קרובות להתבטאות במסגרת תגובות בכלל, ובמסגרת תגובות אנונימיות בפרט; ריבוי התגובות באופן שלעיתים קרובות הפרסום המשמץ 'נבלע בהמון'; והנגישות של הנפגע עצמו, ושל שוחרי טובתו, לאותם אתרים שבהם נעשה הפרסום הכולל לשון הרע, והיכולת לפרסם הכחשות ותגובות מתאימות (התרופה לדיבור הפוגע - היא דיבור נוסף - עניין בן גביר, פס' 17 לפסק דיני). כל אלה עשויים לעיתים תכופות לייצר את הצורך האמיתי בקיומה של תביעת לשון הרע ואף להפוך את טענות הנפגע לזוטי דברים."

וכב' הש' רובינשטיין (שהצטרף לפסק דינו של כב' הש' ריבלין בדעת הרוב), מציין באותו פסק דין:

"חלק ניכר מהפרסומים נושא במקומותינו אופי וולגרי ובוטה, וישנו פער בולט בין הנחוצות של הדעות המבוטאות לבין התשתית התומכת בהן. כל אלה משפיעים ללא ספק גם על הערך והמשקל שניתן לייחס לרבים מפרסומי ה-INSTANT המופיעים באינטרנט חדשות לבקרים. אולם בכל אלה אין כדי לשמוט את הערך החוקתי העומד ביסוד השיח הזה. עצם העובדה שיש מבין התגובות שטעמן רע וניסוחן עילג בוודאי אינו מוציא אותן מתחולת הזכות החוקתית לחופש הביטוי.

[...]

"עוד יש לזכור, כי כשם שלא כל קריאת גנאי ברחובה של עיר מקימה עילת תביעה, כך אף לא כל פרסום מגנה ומגונה באינטרנט מהווה עילה. רבות מן

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 12879-09-10 רזינובסקי ואח' נ' אלרם

התגובות הן דברי הבל ברמה ירודה, שכל בר דעת מבין כי אין ליחס להן כל משקל, וערכן העולתי הוא בהתאם".

32. עולה מדברים אלה, כי לא כל "פרסום מגנה ומגונה" באינטרנט, כלשון הש' רובינשטיין, יקים עילה לתביעה. אף שהדברים נאמרו ביחס לתגובות ולא ביחס לפוסטים או בלוגים, ואף שלא זו השאלה שעמדה להכרעה בפסק הדין, עולה מהדברים דלעיל, כי יש להחיל את דיני לשון הרע על פרסומים באינטרנט, בשינויים המחויבים תוך התאמתם למדיה זו.
33. בעניין שנדון בת"א (שלום ת"א) 19072/08 ד"ר כנען נ' וואלה תקשורת (כב' הש' כהן מיום 4/7/10), הגיש התובע, וטרינר במקצועו, תביעת לשון הרע כנגד נתבע שרכש ממנו חתול ופרסם הודעה בפורום חתולים בפורטל האינטרנט וואלה תחת הכותרת "אזהרה ממרפאה וטרינרית - חוויה אישית", כיוון שחש מרומה מאופן ניהול המו"מ ע"י התובע. כב' הש' כהן דחה את התביעה בקובעו, כי הביטויים הוצגו כתחושות או דעות, יש עניין ציבורי בפרסום בשל כך שהתובע הוא וטרינר שנותן שירותיו לציבור ובשים לב למשקל שהאדם הסביר נותן לפרסומים במסגרת פורומים באינטרנט ולחופש הביטוי של השיח הצרכני. בעניין אחר שנדון לאחרונה, בתא"מ (צפת) 54888-01-12 וקנין נ' מועלם (כב' הש' גולדקורן מיום 16/12/12), נדחתה תביעתו של בעל מקצוע שכונה על ידי הנתבע נוכל בפרסומים שונים באינטרנט ונפסק, כי "אין מדובר בפרסום שעלול באופן שאינו תיאורטי, לפגוע בתובע ועל כן אינו בגדר לשון הרע. פרסומיו של הנתבע, אפשרו אף 'הצצה' אל עמדת התובע ואל פסק הדין בתביעה החוזית (נעשה קישור לפסק הדין שניתן בתביעה שנדונה בין הצדדים) והיו חלק מהשיח רב ההיקף באתרים בהם בוצעו הפרסומים, שהינם אתרים של "קריאה וכתובה", באופן שהפרסומים נבלעים בשיח הציבורי השיתופי, הינם דעה אחת מיני רבות, מידת אמיתותם נתונה לביקורת וסגנונם אינו חורג מתוכן רדוד, ירוד ובוטה אשר הפך לסימן היכר של רבים מהגולשים הישראלים ב'פוסטים', בתגובות וברשתות החברתיות".
34. אינני סבורה כי בענייננו, יש בגישה זו כדי לפטור את הנתבע מאחריות בעולת לשון הרע בגין הפרסום דנא, בין בדרך של קביעה כי הפרסום אינו לשון הרע כלל או שהינו עניין של מה בכך, ובין בדרך של הרחבת הגנת הבעת הדעה, וזאת תוך בחינת השיקולים כפי שנוכרו בפסק הדין ברע"א 4447/07 מור נ' ברק אי.טי.סי [1995] החברה לשירותי בזק בינלאומיים. אף שמדובר בבלוג אישי שבאופן עקרוני אינו נחשב בעל תפוצה גבוהה (תפוצתו הספציפית של בלוג זה לא הוכחה), מדובר בפרסום ארוך יחסית, בשונה מתגובות או פוסט, הנושא עמו מטען שלילי במיוחד. הפרסום נמשך כשלושה שבועות תוך התלהמות, כמעין המתגבר, גם ובעיקר, מצדו של הנתבע, במסגרת התגובות. התגובות לא סייעו לאיזון והפרסום המשמץ לא נבלע בהן. ניסיון להשתמש באותה מסגרת לכתוב תגובה, נתקל בתשובה ארסית של הנתבע שהוסיף בה עוד ועוד לשון הרע (למשל, תגובת מיום 6/8/10). נוכח תוכנו השלילי במיוחד של הפרסום; העובדה שלא היה חד-פעמי אלא מתמשך (גם בתגובות) וממושך יחסית בזמן; משלא הוצגו

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 10-09-12879 רזינובסקי ואח' נ' אלרם

הדברים כמקרה פרטי או חוויה אישית של אשת הנתבע והמפרסם לא הסתפק בתיאור השתלשלות האירועים בהעסקתה של זוגתו, אלא הדברים הוצגו "כאידיאולוגיה של ניהול", "כדרך חיים" של התובעים כלפי כל העובדים; ובשל המראה שהשתדל הנתבע לשוות לפרסום, כאילו מדובר בהבאת עובדות בדוקות כהווייתן, שמתועדות במסמכים - אין מדובר בפרסום מסוג הפרסומים שקורא סביר קורא ואינו מייחס להם כל משקל, כפי שניתן לומר על חלק ניכר מהפרסומים סרי הטעם באינטרנט.

סיכום ביניים

35. התוצאה היא, אפוא, שאני מוצאת כי הנתבע עוול בעוולה של לשון הרע כלפי כל אחד מהתובעים.
עתה, יש לבחון מהו הפיצוי לו הם זכאים.

הפיצויים להם זכאים התובעים

36. התובעים תובעים פיצוי סטטוטורי ללא הוכחת נזק, בסך של 35,000 ₪ לכל תובע. לטענתם נגרם להם נזק כלכלי וכן נזק של סבל ועוגמת נפש עקב הפרסום. הפרסום גרם לפגיעה במוניטין של מקצועיות, יושר, והגינות שהתובע ואביו קנו להם במשך 40 שנות עבודה, באזור יהוד. נגרמה פגיעה קשה לשמה הטוב של התובעת, שהוכפשה והושפלה, ונרמס כבודה. התובעים 1-2 סבלו לילות ללא שינה וחוסר ריכוז. הפרסום פגע קשות בתוכניות להרחבת הפעילות במרכז. המרכז הפסיד את עונת הקיץ שיועדה להרחבת חוג הלקוחות והפעילות. כל ההשקעות לעניין זה ירדו לטמיון והתובעים נאלצו להשקיע בפרסום לתיקון הנזק שנעשה.

37. התובעים לא הוכיחו נזק כלכלי של ממש, כזה שניתן לפיצוי כנזק כלכלי בנוזקין. לא הוגשו ראיות להוכחת ירידה בהרשמה לקורסים או טיפולים, לא הוגש צפי או תחזית להתרחבות הפעילות לולא הפרסום המשמיץ וכיוצ"ב. הוצגו קבלות על פרסום, אך לא הוכח הקשר לתיקון הנזק שכביכול נגרם על ידי הפרסום של הנתבע. לא הובאו ראיות או עדויות כי אנשים לא רשמו את ילדיהם לקייטנות (אשר בוטלו לבסוף) עקב הפרסום וכיוצ"ב. ממילא, מראש נתבע פיצוי סטטוטורי בלבד, והראיות ביחס לנזק הובאו רק על מנת לסבר את האוזן.

38. בהעדר הוכחת נזק ממשי, ומשלא נתבע נזק ממשי, התובעת 3, מרכז דניאל, אינה זכאית לפיצוי. אני סבורה כי לאור הוראות סעיף 10 לפקודת הנוזקין (נוסח חדש) שקובע כי "תאגיד לא ייפגע פיצויים בשל עוולה אלא אם גרמה לו נזק" - אין התובעת 3, חברה בע"מ, זכאית לפיצוי ללא הוכחת נזק. בשאלה זו, קיימת פסיקה סותרת של בית המשפט המחוזי ובית המשפט העליון טרם נדרש לה. בפסק דין אחר הבעתי דעתי, כי הזכות להיפגע פיצויים בלא הוכחת נזק, היא זכות העומדת רק לאדם הפרטי, אדם "בשר ודם", להבדיל מתובע שהוא תאגיד (ראו פסק הדין בעניין ת.א (ראשלי"צ) 2437/09 גני תלתלים מרום בע"מ נ' פרקשנר, ס' 13 מתוך 15

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 10-09-12879 רזינובסקי ואח' נ' אלרם

56-59 והמקורות שזכרים שם). ההבדל בין אישיות משפטית לאדם "בשר ודם" בהקשר זה, הוא ברור. "עוגמת נפש יכולה להיות רק למי שהוא בעל נפש" (שנהר, שם, בעמ' 160). הבדל זה, הוא העומד ביסוד הקביעה שבסעיף 10 לפקודת הנויקין. אינני סבורה כי יש הצדקה עניינית לכך שמבין כלל העוולות בנויקין, הוראת סעיף 10 לא תחול דווקא בעוולה של לשון הרע. ההיפך הוא הנכון. חוק איסור לשון הרע עצמו אינו קובע הוראה מפורשת שתדחה את תחולת סעיף 10 מלפניו. לפיכך, על מנת שתאגיד יזכה בפיצויים, עליו להוכיח, כי הפרסום גרם לו לנזק ממוני, שלא הוכח ולא נתבע, כאמור.

39. התובעים 1 ו-2 זכאים לפיצויים ללא הוכחת נזק בגין עוגמת הנפש הרבה שנגרמה להם עקב הפרסום, שכלל לשון הרע עליהם באופן אישי, תוך ציון שמם ותפקידם, תוך הכפשת שמם, ייחוס תכונות אופי שליליות, בעיקר כלפי התובעת, וייחוס מעשים פליליים או שגובלים בפלילים במסגרת ניהול העסק. הפרסום השלילי על העסק אף הוא מקנה להם עילת תביעה, בשל מהותו של העסק שהוא עסק קטן ומשפחתי שמוזהה עם התובעים ("פרסום העוסק בתאגיד עשוי לכלול, במפורש או במשתמע, גם לשון הרע על ממלאי תפקידים באותו תאגיד. פרסום שכזה יקנה לממלא התפקידים עילת תביעה בשמם הם, בין אם הפרסום מקנה לתאגיד עילת תביעה ובין אם לאו". שנהר, שם, בעמ' 127).

40. בקביעת הפיצויים הבאתי בחשבון את מידת הפגיעה בתובעים 1-2 ובמעמדם בקרב קהילתם, ואת ההשפלה והכאב שהיו מנת חלקם, ובמיוחד מנת חלקה של התובעת, כפי ששוכנעתי מתצהיריהם ומעדותם של התובעים. לטובת הנתבע הבאתי בחשבון שהיה משוכנע באמיתותה של לשון הרע כעולה מעדותו ומלהט הדברים (ראו השיקולים בסעיף 19 לחוק). במידת הפגיעה הבאתי בחשבון גם את העובדה שמדובר בפרסום באינטרנט ושקלתי את הפן ההרתעתי החינוכי שבפסיקת הפיצויים (נ"א 259/89 הוצאת מודיעין בע"מ ו-3 אח' נ' גדעון ספירו פ"ד מו(3), 48 בעמ' 57-58).

41. לאור כל האמור, אני מחייבת את הנתבע לשלם לתובעת 1 פיצויים בסך של 20,000 ₪ ולתובע 2 פיצויים בסך של 10,000 ש"ח. עוד אני מחייבת את הנתבע לשלם לתובעים החוזר הוצאות משפט בצירוף שכ"ט עו"ד בסך של 6,500 ₪, שנקבע בשים לב לתוצאה ולכלל נסיבות העניין.

המזכירות תדור לב"כ הצדדים

ניתן היום, ב' שבט תשע"ג, 13 ינואר 2013, בהעדר הצדדים.

יעל בלכר, שופטת

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 12879-09-10 רזינובסקי ואח' נ' אלרם